

Nr 108.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslutning till en av Nationernas förbunds församling under dess nionde ordinarie möte i Genève i september 1928 till antagande förordad generalakt med bestämmelser om förlikning, skiljedom och rättsligt avgörande av internationella tvister; given Stockholms slott den 15 februari 1929.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texten till en av Nationernas förbunds församling under dess nionde ordinarie möte i Genève i september 1928 till antagande förordad generalakt med bestämmelser om förlikning, skiljedom och rättsligt avgörande av internationella tvister vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens samtycke till Sveriges anslutning till de i generalakten ingående bestämmelserna angående förlikning och rättsligt avgörande (aktens kap. I och II) samt de i aktens kap. IV upptagna allmänna bestämmelserna rörande dessa förfaranden.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Trygger.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 15 februari 1929.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Ministern för utrikes ärendena anför:

Med skrivelse den 12 november 1928 har Nationernas förbunds generalsekreterare för prövning i och för eventuell anslutning från Sveriges sida översänt texten till en av förbundsförsamlingen vid dess nionde ordinarie möte i september 1928 anbefalld generalakt med bestämmelser om förlikning, skiljedom och rättsligt avgörande av internationella tvister. Ifrågavarande generalakt är i huvudsak grundad på resultatet av den av förbundet år 1927 tillsatta kommitténs för skiljedoms- och säkerhetsfrågor arbeten, i den mån de avsett förliknings- och skiljedomssystemets utbyggande.

Som min företrädare i ämbetet vid föredragning den 7 oktober 1927 inför Kungl. Maj:t av frågan om vidtagande av vissa förberedelser med avseende på den åt nyssnämnda kommitté anförtrodda utredning haft tillfälle erinra, har svenska regeringen tagit verksam del i de strävanden att befästa och utveckla den mellanfolkliga rättsordningen, vilka särskilt framträtt efter världskrigets slut. Efter Nationernas förbunds tillkomst framlades sålunda redan vid förbundsförsamlingens första möte i november och december 1920, efter gemensamma överläggningar mellan de tre nordiska regeringarna, förslag från svensk och norsk sida, åsyftande dels ett fullständigande av förbundsaktens art. 15 genom införande av ett förlikningsförfarande inför särskilda permanenta nämnder, vilket obligatoriskt skulle föregå rådets medlande verksamhet enligt nämnda artikel, dels ock sådan ändring av förbundsaktens art. 13, att domstols- eller skiljedomsförfarande bleve obligatoriskt i tvister av rättslig natur. Förslagen kunde visserligen icke genomföras men ledde till en av församlingen vid 1922 års möte antagen resolution, vari ett reglemente för förlikningsförfarande inför särskilda nämnder förordades.

De inom Nationernas förbund under de följande åren bedrivna arbetena för åstadkommande av en mera utbildad internationell rättsordning hava utmynnat i olika förslag, vilka dock ej lett till definitiva överenskommelser. Bland dessa märkes det av församlingen vid dess femte ordinarie möte i oktober

1924 till antagande förordade protokollet angående avgörande på fredlig väg av internationella tvister, innehållande bl. a. vittgående skiljedomsbestämmelser (Genève-protokollet). Vid 1925 års förbunds församling framlades från svensk sida ett resolutionsförslag, enligt vilket rådet anmodades att på nytt utreda de av protokollets stadganden, som rörde obligatorisk skiljedom för biläggande av mellanfolkliga tvister, varvid särskilt borde tagas i övervägande, huruvida ej allmän anslutning till ett sådant fördrag kunde underlättas genom medgivandet av förbehåll. Resolutionsförslaget antogs med vissa ändringar av förbunds församlingen.

I detta sammanhang vill jag i korthet erinra, att Sverige under senare år ingått ett stort antal tvåsidiga traktater rörande skiljedoms- och förlikningsförfarande. Dessa nyare traktater äro av två huvudtyper. Den ena typen innehåller bestämmelser, enligt vilka rättstvister skola underkastas skiljedom eller rättsligt avgörande, medan intressetvister skola behandlas av en ständig förlikningsnämnd för undersökning och medling. Den andra typen innehåller därutöver stadganden om skiljedom även i intressetvister, sedan förlikningsförfarande ägt rum utan resultat. Därjämte har Sverige genom anslutning till den s. k. fakultativa klausulen i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen i Haag inträtt i en kollektiv överenskommelse om rättstvisters obligatoriska hänskjutande till nämnda domstol.

Jag anhåller nu att få redogöra för de omedelbara förarbetena till och bestämmelserna uti ifrågavarande generalakt. Under församlingens behandling vid dess åttonde ordinarie möte år 1927 av resultaten av Nationernas förbunds förberedande nedrustningskommissions arbeten och riktlinjerna för densnas fortsatta verksamhet framhölls från olika delegationers sida det nära samband, som rådde mellan nedrustningsproblemet å ena sidan samt skiljedoms- och säkerhetsfrågorna å den andra. Förutsättningen för ett verkligt effektivt resultat i nedrustningsarbetet vore enligt dessa delegationers uppfattning en tillfredsställande utveckling av skiljedomsprincipen samt ökade garantier för de olika staternas trygghet, och dessa spörsmål borde följaktligen göras till föremål för ytterligare utredning från förbundets sida. Vidkommande särskilt skiljedomsfrågan framlades från norska delegationens sida ett utkast till internationell överenskommelse, öppen för anslutning från alla stater och åsyftande obligatoriskt avgörande av alla slag av tvister genom rättsligt förfarande eller skiljedom.

Med anledning av de förslag, som sålunda framkommit, antog församlingen en resolution, förordande en fortgående utveckling av skiljedomsinstitutet genom särskilda eller kollektiva överenskommelser. I sådant syfte beslöt församlingen tillika bildandet av den i det föregående redan omnämnda kommittén för skiljedoms- och säkerhetsfrågor, vilken skulle ställas till den förberedande nedrustningskommissionens förfogande samt hava till uppgift att verkställa utredning rörande vilka åtgärder, som kunde vara ägnade att lämna de olika staterna sådana garantier ifråga om skiljedom och säkerhet, att en nedrustningsöverenskommelse kunde komma till stånd. Församlingen gav

samtidigt anvisning å olika vägar, som syntes kunna leda till detta mål, varvid i första hand hänvisades till åtgärder från Nationernas förbunds sida, avseende att framkalla avslutandet av särskilda eller kollektiva skiljedoms- och säkerhetsavtal samt att generalisera och samordna sådana avtal.

I och för förberedandet av kommitténs verksamhet från svensk sida erhöll min företrädare vid ovan omnämnda föredragning den 7 oktober 1927 bemyndigande att bl. a. tillkalla högst tre sakkunniga personer att inom utrikesdepartementet biträda med en utredning om vissa skiljedoms- och förlikningsfrågor, avsedda att behandlas av kommittén. Sedan densamma vid sammanträde i Genève den 1 och 2 december samma år konstituerats och fastställt sitt arbetsprogram, enligt vilket eventuella förslag från de olika regeringarnas sida skulle inlämnas till Nationernas förbund före den 1 januari 1928, utarbetade utrikesdepartementets sakkunnige i folkrätt, professorn Ö. Undén, i samarbete med presidenten i Svea Hovrätt, friherre E. Marks von Würtemberg, vilken i enlighet med det givna bemyndigandet tillkallats som sakkunnig, ett utkast till allmän skiljedoms- och förlikningstraktat. Vid föredragning härav inför Kungl. Maj:t den 30 december 1927 anförde min företrädare bl. a. följande:

»Utkastet är byggt på de direktiv, som av församlingen givits för kommitténs utredningar av skiljedomsproblemet och vilka bl. a. avse en utsträckning av skiljedomssystemet på grundvalen av de principer, som redan godtagits i avtal mellan två eller flera stater. Utkastet syftar att åvägabringa en kollektiv överenskommelse i nära överensstämmelse med de principer, som upptagits i de i Locarno den 16 oktober 1925 avslutade fyra avtalen rörande förlikning och skiljedom. Tvister, rörande vilka parterna bestrida varandra *en rätt*, skola sålunda hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen eller ock till en särskild skiljedomstol. Tvister av annan natur skola på någondera partens yrkande hänskjutas till en förlikningsnämnd för vinnande av förlikning samt, om sådan ej ernås, bringas inför Nationernas förbunds råd enligt art. 15 i förbundsakten. Även tvister av rättslig natur kunna, om båda parterna äro ense därom, hänskjutas till förlikningsnämnden, innan de bringas inför den fasta domstolen eller skiljedomstol.

Enligt min uppfattning synes det framlagda utkastet vara väl ägnat att tjäna såsom grundval för kommitténs arbeten i vad avser befrämjandet av förliknings- och skiljedomsväsendet. Liknande regler för behandling av internationella tvister som de, vilka upptagits i utkastet, hava accepterats i ett stort antal tvåsidiga traktater från de senare åren. Förutsättningar synas därför föreligga för att de i dessa överenskommelser intagna bestämmelser skola i enlighet med de av församlingen lämnade direktiv kunna sammanföras till ett allmänt avtal.

Fördelarna av en utsträckt tillämpning av Locarno-reglerna bestå först och främst däri, att lämpliga metoder anvisas för lösning av olika kategorier av tvister. Principen om obligatoriskt domstols- eller skiljedomsförfarande i rättsliga tvister har även av den allmänna opinionen i flertalet länder, anslutna till folkförbundet, vunnit stark anslutning. Härom vittnar ock det

växande antalet underskrifter å den fakultativa klausulen i stadgan för den fasta domstolen. Genom förlikningsförfarande inför särskilda nämnder skulle bl. a. vinnas, att tvister i regel bragtes inför folkförbundsrådet, först sedan en noggrann och opartisk undersökning av tvisten ägt rum genom förlikningsnämnd. Härigenom ökas utsikterna för rådet att vid den förnyade prövnin- gen av tvisten finna den bästa lösningen och att framlägga ett enhälligt för- slag.

Men även ur en annan synpunkt skulle en utsträckning av skiljedomsför- farandet vara av stor betydelse. Enligt förbundsaktens art. 16 skola sank- tioner tillämpas gentemot stat, som griper till krig med åsidosättande av sin förpliktelse att respektera en skiljedom. Sanktionsreglerna i förbundsakten gälla även beträffande skiljedomar, avkunnade enligt särskilda skiljedoms- fördrag. Man vore därför berättigad anse, att en utsträckning av skilje- domsprincipen automatiskt skulle medföra en utsträckning av sanktionssyste- met. Vid behandling av en tvist inför rådet finnes risken, att rådets medlem- mar ej enas om en lösning och att staterna därför 'förbehålla sig rätt att handla så som de anse nödvändigt för rättens och rättvisans hävdande'. Ge- nom tvistens hänskjutande till domstol vinnes däremot ett definitivt avgörande av densamma, såsom rättslig tvist betraktad.»

I enlighet med ett av Kungl. Maj:t givet bemyndigande översändes därefter ifrågavarande traktatutkast till Nationernas förbunds generalsekreterare. Ifråga om yttranden från andra regeringar till skiljedoms- och säkerhetskommittén, i vad de angå skiljedomsystemet, må omnämnas, att norska regeringen i anslutning till förberörda, från norsk sida vid 1927 års förbunds församling väckta förslag, förordade avslutandet av ett allmänt avtal av mera vittgående natur, enligt vilket samtliga tvister skulle underkastas ett för parterna bindande avgörande, samt att belgiska regeringen uttalade sin sympati för det svenska förslaget.

Sedermera utarbetade skiljedoms- och säkerhetskommittén vid två möten, 20 februari—7 mars samt 27 juni—4 juli 1928, bl. a. ett antal modeller till dels kollektiva, dels tvåsidiga skiljedoms- och förlikningstraktater.

I kommitténs rapport till förbunds församlingen betecknas modellerna till kollektiva förliknings- och skiljedomskonventioner som konventionsmodellerna A, B och C. Konventionsmodellen A benämnes allmän konvention angående fredligt biläggande av alla internationella tvister. Enligt denna skola r ä t t s- t v i s t e r hänskjutas till fasta mellanfolkliga domstolen eller till särskild skilje- domstol eller — därest parterna därom enas — i första hand underkastas för- likningsförfarande. I n t r e s s e t v i s t e r underkastas obligatoriskt förlik- ningsförfarande. Bestämmelserna om förlikningsnämndens sammansättning och förfarande äro i stort sett hämtade från Locarno-avtalen. Om förlikning ej kommer till stånd, skall tvisten hänskjutas till en skiljedomstol, bestående av fem medlemmar, varav vardera parten utser en och parterna gemensamt de tre övriga.

Konventionsmodellen B benämnes allmän konvention angående rättsligt för- farande, skiljedom och förlikning. Dess bestämmelser överensstämma med

modell A, med det undantaget att intressetvister endast äro underkastade förlikning och sålunda icke skiljedom. Denna modell överensstämmer således i allt väsentligt med det svenska förslaget.

Den tredje konventionsmodellen (C) innehåller endast bestämmelser om förlikning, vilka överensstämma med motsvarande stadganden i konventionsmodellerna A och B.

Vidare må omnämnas, att skiljedoms- och säkerhetskommittén jämväl utarbetade tre modeller till tvåsidiga skiljedoms- och förlikningskonventioner, betecknade a, b och c, vilka i tillämpliga delar motsvara modellerna A, B och C.

I nyssnämnda rapport, varmed kommittén framlade de allmänna konventionsmodellerna för Nationernas förbunds församling, framhölls, att kommittén icke ansett sig böra giva företräde åt den ena eller den andra av konventionsmodellerna utan att det borde överlämnas åt staternas fria gottfinnande att ansluta sig till en eller flera av dem.

Under förbunds församlingens möte i september 1928 föreslogs från svensk sida, att modellerna A, B och C skulle sammanföras till en enhetlig traktat-text, medgivande staterna att ansluta sig antingen till fördraget i dess helhet (enligt typen A) eller till de delar av fördraget, som stadgade domstolsförfarande för rättstvister och förlikningsförfarande för intressetvister (enligt typen B) eller slutligen till allenast bestämmelserna om förlikningsförfarande (enligt typen C). Efter ingående överläggningar och sedan en ny text utarbetats på denna grundval, vann detta förslag församlingens gillande. Förbunds församlingen antog sålunda för sin del en allmän traktat angående förlikning, skiljedom och rättsligt avgörande av internationella tvister, benämnd »Acte général», vilken står öppen för anslutning från staternas sida.

Denna generalakt förändrar icke de tre konventionsmodellernas struktur, för vilken i det föregående i korthet redogjorts. Den innehåller fyra kapitel, av vilka de tre första återgiva de för respektive konventionsmodellerna C, B och A säregna stadgandena och det fjärde de för dessa gemensamma allmänna bestämmelserna.

Det må här anmärkas, att rubriceringen av aktens kap. II icke är alldeles exakt. Kap. I säges handla »om förlikning», kap. II »om rättsligt avgörande», kap. III »om skiljedom», medan kap. IV innehåller »allmänna bestämmelser». Med »rättsligt avgörande» (règlement judiciaire) åsyftas, enligt i förbundsaktens fastslagen terminologi, förfarandet inför den fasta mellanfolkliga domstolen, men i kap. II anvisas subsidiärt även ett förfarande inför en tillfälligt konstituerad skiljedomstol. Med hänsyn till den *väsentliga* skillnaden mellan kap. II och kap. III synes tvistens art snarare än proceduren vid kapitelrubriceringen hava bort tagas till indelningsgrund.

Bland aktens allmänna stadganden märkes, att parterna under pågående domstols-, skiljedoms- eller förlikningsförfarande skola avhålla sig från varje åtgärd ägnad att skärpa tvisten. Fasta mellanfolkliga domstolen ävensom skiljedomstol, inför vilken tvisten är anhängig, äger rätt att föreskriva provisoriska åtgärder i detta avseende, under det att förlikningsnämnd, som handlägger tvisten, endast kan föreslå sådana åtgärder (art. 33).

Särskild uppmärksamhet har ägnats frågan om de förbehåll, under vilka en stat skulle kunna ansluta sig till generalakten. Man har velat å ena sidan undvika alltför vittgående och obestämda förbehåll, som skulle kunna förtaga generalakten dess värde, men å andra sidan underlätta anslutning till densamma genom att taga hänsyn till vissa staters särskilda förhållanden eller önskemål. I generalaktens art. 39 fastställas såsom tillåtliga tre olika kategorier förbehåll avseende: 1) tvister, vilkas ursprung hänför sig till tiden före anslutningen; 2) tvister rörande s. k. inre frågor; 3) tvister rörande bestämt angivna ämnen, såsom territoriella tvister.

Enligt art. 41 skola meningsskiljaktigheter avseende generalaktens tolkning eller tillämpning, däri inbegripna sådana som röra tvisternas karaktär eller räckvidden av eventuella förbehåll, underställas fasta mellanfolkliga domstolen.

Vidare kan part, som anslutit sig till generalakten endast delvis eller med förbehåll, när som helst genom en enkel förklaring öka räckvidden av sin anslutning eller helt eller delvis avstå från förbehållen (art. 40). Slutligen kan också uppsägning av akten avse endast vissa delar eller bestå i anmälandet av nya förbehåll (art. 45, mom. 4).

Generalakten träder i kraft å nittionde dagen efter det att Nationernas förbunds generalsekreterare mottagit minst två parter anslutning till densamma. Därefter förblir den gällande under fem år och därefter under en ny femårsperiod o. s. v., i vad angår till densamma anslutna parter, som ej uppsagt den minst sex månader före utgången av sådan tidsperiod (art. 45, mom. 1 och 2).

Den sålunda tillkomna generalakten anbefalldes av Nationernas förbunds församling — jämsides med modellerna till tvåsidiga skiljedoms- och förlikningsavtal — i en resolution, som i översättning är av följande lydelse:

»Församlingen, som tagit del av skiljedoms- och säkerhetskommitténs arbeten,

1:o) som är fast övertygad, att verksamma förfaranden för att säkerställa det fredliga biläggandet av internationella tvister äro av väsentlig betydelse för lösningen av trygghets- och nedrustningsproblemet;

2:o) som anser, att ett uppriktigt iakttagande, under Nationernas förbunds auspicier, av dessa förfaranden möjliggör att lösa alla tvister;

3:o) som konstaterar, att i fördrag fastslagna och ur folkrätten härflytande rättigheter äro bindande för de internationella domstolarna;

4:o) som erkänner, att staterna tillkommande rättigheter icke kunna modifieras annat än med deras samtycke;

5:o) som beaktar det förhållandet, att ett stort antal särskilda internationella konventioner föreskriva obligatorisk förlikning, skiljedom eller rättsligt avgörande av tvister;

6:o) som önskar i största möjliga utsträckning främja åtagandet av förpliktelser, avseende nämnda förfaranden;

7:o) som förklarar, att dessa åtaganden icke kunna tolkas såsom inskränkande Nationernas förbunds uppgift att när som helst vidtaga åtgärder, ägnade att verksamt skydda världsfreden, och ej heller såsom utgörande hinder

för förbundets ingripande i kraft av artiklarna 15 och 17 i förbundsakten, då tvist ej kunnat underställas skiljedoms- eller rättsligt förfarande eller icke kunnat lösas genom dessa förfaranden eller då förlikning ej kommit till stånd,

8:o) uppmanar alla stater, vare sig de äro medlemmar av Nationernas förbund eller icke och i den mån av dem ingångna avtal icke redan tillgodose detta krav, att åtaga sig mot ovan anförda syften svarande förpliktelser antingen genom att ansluta sig till bifogade generalakt eller genom att avsluta särskilda konventioner enligt bifogade modeller till tvåsidiga konventioner eller eljest på de villkor, som de må finna lämpliga;

9:o) beslutar att delgiva alla medlemmar av Nationernas förbund och de till förbundet icke anslutna stater, som komma att angivas av rådet, bifogade generalakt och modeller till tvåsidiga konventioner;

10:o) uppmanar rådet att giva Nationernas förbunds sekretariat instruktioner att uppgöra en förteckning över de åtaganden, som göras i enlighet med förevarande resolution, antingen till följd av godtagandet av bestämmelserna i generalakten eller på grund av ingåendet av särskilda konventioner med samma föremål, i och för att möjliggöra för medlemmarna av förbundet och till förbundet icke anslutna stater att hålla sig underrättade i detta avseende, utan att tidsutdräkt i varje särskilt fall uppstår.»

Till följd av ett av rådet i anledning av nyss anförda resolution fattat beslut hava generalakten och de tre modellerna till tvåsidiga konventioner angående förlikning, skiljedom och rättsligt avgörande av tvister genom generalsekreterarens försorg delgivits samtliga stater, som äro medlemmar av Nationernas förbund, samt följande stater, som icke äro medlemmar av förbundet, nämligen Afganistan, Amerikas Förenta Stater, Brasilien, Costa Rica, Egypten, Equador, Mexico, De socialistiska Rådsrepublikernas Union och Turkiet.

Såsom framgår av framställningen härovan, motsvara generalaktens stadganden om förlikning i intressetvister och skiljedom i eller rättsligt avgörande av rättstvister samt dess hithörande allmänna bestämmelser, (kap. I, II och IV) i väsentliga delar det svenska konventionsutkastet, för vars antagande de svenska ombuden i skiljedoms- och säkerhetskommittén och vid förbundsförsamlingens senaste möte enligt för dem utfärdade instruktioner verkat, samt utgör utkastet i sin tur ett fullföljande av tidigare svenska och skandinaviska initiativ inom Nationernas förbund.

Enligt bestämmelserna i art. 29 skall generalakten tillämpas endast subsidiärt, och den kan sålunda icke göra intrång på tillämpningen av gällande avtal, som stadga förlikning, skiljedom eller rättsligt avgörande av mellanfolkliga tvister. Såsom redan i det föregående berörts, har Sverige redan biträtt en generell överenskommelse om rättstvisters hänskjutande till den fasta mellanfolkliga domstolen genom sin anslutning till den s. k. fakultativa klausulen i domstolens stadga. Ett biträdande av generalakten i nyss nämnda delar innebär således för Sveriges del i stort sett intet annat nytt än ett generellt åtagande att underkasta internationella intressetvister förlikningsförfä-

rande, en princip, som man från svensk sida städse sökt främja och vilken även vunnit tillämpning i samtliga de bilaterala avtal, som Sverige under senare år avslutat.

Under sådana förhållanden synes ingen tveksamhet kunna råda beträffande Sveriges anslutning till generalakten i dessa delar.

Gentemot ett biträdande av stadgandena i kap. III om obligatorisk skiljedom i intressetvister synas däremot under nuvarande förhållanden vissa betänkligheter göra sig gällande. I dessa fall äro överväganden av politisk natur utslagsgivande och uppgiften för en skiljedomstol bliver att avväga motsatta intressen och träffa ett avgörande, som från lämplighets- och billighetssynpunkt eller från den allmänna politiska situationens synpunkt är ägnat att bäst lösa tvisten. Det synes lämpligast att tillsvidare såsom hittills i förhållande till varje särskilt land pröva, huruvida förutsättningar finnas för avslutande av o begränsat skiljedomsavtal, omfattande även intressetvister. I detta sammanhang må erinras om att enligt generalaktens bestämmelser möjlighet förefinnes att längre fram biträda jämväl nu ifrågavarande stadganden.

Det återstår slutligen att skärskåda frågan, huruvida Sverige bör begagna sig av möjligheten att vid anslutningen till generalaktens kap. I, II och IV göra något eller några av de förbehåll, som akten medgiver. Vid avslutandet av förliknings- och skiljedomstraktater har under senare år från svensk sida eftersträfvats att helt undvika varje slag av förbehåll, och skäl synes icke föreligga att vid biträdandet av generalakten frångå den sålunda intagna ståndpunkten, så mycket mera som Sveriges nyss omnämnda anslutning till den s. k. fakultativa klausulen i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen icke förenats med något förbehåll. I detta sammanhang må vidare framhållas, att förbehållet rörande s. k. inre frågor efter allt att döma torde hava upptagits med hänsyn till de stater, som kunde komma att ansluta sig till generalakten enligt det längst gående alternativet, avseende obligatorisk skiljedom även i intressetvister. Det förefaller nämligen uppenbart, att den fasta mellanfolkliga domstolen utan vidare kommer att taga vederbörlig hänsyn till en invändning om att en anhängiggjord rättstvist rör en fråga, vars avgörande enligt internationell rätt tillhör staternas uteslutande behörighet. Vad angår förbehåll för tvister av en viss kategori eller berörande vissa frågor eller ämnen, varvid särskilt nämnts territoriella frågor, är att märka, att Sverige genom de nordiska traktaterna angående fredligt avgörande av tvister förbehållslöst bundit sig till obligatorisk skiljedom i alla tvister i förhållande till Danmark, Finland och Norge, de enda stater, med vilka Sverige har gemensam gräns. Slutligen bör tillika erinras därom, att för den händelse vissa stater vid anslutning till generalakten göra förbehåll, Sverige gentemot dessa stater i fall av tvist är berättigat åberopa dessa förbehåll enligt stadgandet i art. 39, mom. 3.

I anslutning till vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens samtycke till Sveriges anslutning till de uti ifrågavarande generalakt ingående bestämmelserna angående förlikning och rättsligt avgörande (aktens kap. I och II) samt de i aktens kap.

IV upptagna allmänna bestämmelserna rörande dessa förfaranden.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

T. L. Hammarström.

Bilaga.

Generalakt.

Översättning.

Kapitel I. — Om förlikning.

Artikel 1.

Twister av alla slag, som uppkomma mellan två eller flera till denna generalakt anslutna parter och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skola, såvida icke förbehåll, som i art. 39 sägs, äger tillämpning, hänskjutas till förlikningsförfarande på sätt i detta kapitel avses.

Artikel 2.

De i föregående artikel avsedda twister skola hänskjutas till en av parterna i målet tillsatt ständig eller särskild förlikningsnämnd.

Artikel 3.

En ständig förlikningsnämnd skall på därom av en fördragsslutande part till en annan framställd begäran tillsättas inom sex månader.

Artikel 4.

Där ej annorledes överenskommes mellan vederbörande parter, skall förlikningsnämnd tillsättas på följande sätt:

1. Nämnden skall bestå av fem medlemmar. Parterna utse vardera en, som kan väljas bland det egna landets medborgare. De tre återstående medlemmarna skola väljas gemensamt bland medborgare i någon tredje stat. Dessa sistnämnda skola sinsemellan vara av olika nationalitet och icke hava hemvist å de tvistande parternas områden eller vara i deras tjänst. Bland dessa skola parterna utse nämndens ordförande.

2. Medlemmarna i nämnden skola utses för en tid av tre år. De kunna återväljas. De gemensamt utsedda medlemmarna kunna under mandattiden ersättas med andra, om parterna överenskomma därom. Vardera parten kan å andra sidan alltid föranstalta om annan persons insättande i stället för den medlem, den själv utsett. Oaktat sådant utbyte skola medlemmarna i nämnden förbliva i funktion i och för slutförandet av pågående arbeten.

3. I händelse av uppkommen ledighet på grund av dödsfall, avgång eller annat förhinder skola, så snart ske kan, nya medlemmar utses i den ordning, som stadgats för tillsättandet.

Artikel 5.

Om då en tvist uppkommer, det icke finnes någon av de tvistande parterna utsedd ständig förlikningsnämnd, skall en särskild nämnd inom en tid av tre

månader från det begäran därom framställts av den ena parten till den andra tillsätts i och för undersökning av tvisten. Medlemmarna skola tillsättas i enlighet med bestämmelserna i föregående artikel, för så vitt ej parterna anorlunda besluta.

Artikel 6.

1. Därest val av de medlemmar, som skola utses gemensamt, icke äger rum inom de i artiklarna 3 och 5 stadgade tider, skall verkställandet av erforderliga utnämningar anförtros åt en av parterna gemensamt utsedd tredje makt eller, om parterna begära detta, åt fungerande ordföranden i Nationernas förbunds råd.

2. Om enighet ej uppnås om något av dessa förfaringssätt, skall vardera parten utse en annan stat och de sålunda utsedda staterna gemensamt verkställa utnämningarna.

3. Därest dessa båda stater icke kunnat enas inom en tid av tre månader, skall vardera av dem föreslå kandidater till det antal, som skall utses, och genom lottnings avgöras, vilka av de sålunda föreslagna kandidaterna skola utses.

Artikel 7.

1. Tvist anhängiggöres vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställes nämndens ordförande av båda parterna i förening eller, vid bristande samstämmighet, av endera parten.

2. Sådan ansökan skall jämte en kort sammanfattning av tvistens föremål innehålla en hemställan till nämnden att vidtaga alla de åtgärder, som kunna vara ägnade att leda till en förlikning.

3. Om ansökan ingives av endera parten ensam, skall denna part utan dröjsmål tillställa den andra parten meddelande härom.

Artikel 8.

1. Inom loppet av två veckor, efter det att ena parten hänskjutit en tvist till en ständig förlikningsnämnd, må vardera av parterna för handläggningen av denna tvist ersätta den från dess sida fritt valda medlemmen med en person, som i den fråga tvisten gäller äger särskild sakkunskap.

2. Part, som begagnar sig av denna rätt, skall därom genast underrätta den andra parten; i dylikt fall äger denna att inom två veckor efter mottagandet av sådan underrättelse begagna sig av samma rättighet.

Artikel 9.

1. Förlikningsnämnden skall, där annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, sammanträda å den plats, där Nationernas förbund har sitt säte, eller å annan plats, som bestämmes av ordföranden.

2. Nämnden må under alla förhållanden hos Nationernas förbunds generalsekreterare anhålla om dennes biträde.

Artikel 10.

Den ständiga förlikningsnämndens förhandlingar skola icke vara offentliga, med mindre nämnden med parternas samtycke så beslutar.

Artikel 11.

1. För så vitt icke annan överenskommelse träffas mellan parterna, skall förlikningsnämnden själv fastställa reglerna för förfarandet, som under alla

förhållanden skall vara kontradiktoriskt. I fråga om undersökning skall nämnden, såvida den ej enhälligt annorlunda beslutar, ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i avdelning III i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 om avgörandet på fredlig väg av internationella tvister.

2. Parterna skola inför förlikningsnämnden vara företrädta av ombud med uppgift att tjäna såsom mellanhand mellan parterna och nämnden. De må vidare biträdas av rådgivare och sakkunniga, som de i detta syfte utse, ävensom påkalla hörande av alla de personer, vilkas utsagor synas dem vara av värde.

3. Nämnden skall å sin sida äga befogenhet att begära muntliga förklaringar av de båda parternas ombud, rådgivare och sakkunniga liksom av alla de personer, vilka den finner lämpligt att låta inkalla med deras respektive regeringars medgivande.

Artikel 12.

För så vitt icke annorlunda överenskommes mellan parterna, skall förlikningsnämnden fatta sina beslut med enkel röstövertikt och skall nämnden icke äga avgiva utlåtande över själva tvistefrågan, annat än om samtliga medlemmar äro närvarande.

Artikel 13.

Parterna förplikta sig att underlätta förlikningsnämndens verksamhet och särskilt att i största möjliga utsträckning tillhandahålla densamma alla erforderliga handlingar och upplysningar samt att begagna de medel, varöver de förfoga, för att sätta nämnden i tillfälle att inom deras respektive områden och enligt deras lagstiftning instämma och höra vittnen eller sakkunniga samt begiva sig till ort och ställe.

Artikel 14.

1. Under den tid förlikningsnämndens förhandlingar pågå, skall envar av dess medlemmar erhålla en ersättning, vars belopp fastställles genom överenskommelse mellan parterna, vilka båda skola gälda lika stor del därav.

2. De av nämndens verksamhet föranledda allmänna utgifterna skola fördelas enligt samma grund.

Artikel 15.

1. Förlikningsnämnden skall hava till uppgift att klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Den må, efter sakens prövning, för parterna framlägga de förslag till tvistens lösning, den finner lämpliga, ävensom fastställa tid, inom vilken parterna äga att uttala sig.

2. Vid avslutande av sin verksamhet skall nämnden upprätta ett protokoll, vari alltefter omständigheterna fastslås antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, villkoren för denna överenskommelse, eller att parterna icke kunnat förlikas. I protokollet skall icke angivas, huruvida nämndens beslut fattats enhälligt eller med röstövertikt.

3. Med mindre parterna annorlunda överenskomma, skall nämndens verksamhet vara avslutad inom en tid av sex månader, räknat från den dag, då tvisten anhängiggjorts vid nämnden.

Artikel 16.

Nämndens protokoll skall utan uppskov bringas till parternas kännedom. På parterna ankommer att besluta om dess offentlighöörande.

Kapitel II. — Om rättsligt avgörande.

Artikel 17.

Alla tvister, rörande vilka parterna bestrida varandra en rätt, skola — där ej förbehållen i art. 39 komma till tillämpning — för rättsligt avgörande underställas den fasta mellanfolkliga domstolen, för så vitt icke parterna, i enlighet med vad här nedan stadgas, överenskomma att hänskjuta ärendet till skiljedomstol. Det är överenskommet, att ovan avsedda tvister omfatta särskilt dem, som omnämnas i art. 36 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 18.

Om parterna äro eniga om att hänskjuta de i föregående artikel avsedda tvister till en skiljedomstol, skola de upprätta ett skiljeavtal, i vilket de bestämma tvisteföremålet, valet av skiljedomare och det förfarande, som skall följas. Lider skiljeavtalet av bristande fullständighet, skola, i den mån så erfordras, bestämmelserna i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 om avgörandet på fredlig väg av internationella tvister tillämpas.

Skulle skiljeavtalet intet nämna i avseende å de grundsatser, som skola tillämpas av skiljedomarne, skall skiljedomstolen tillämpa de i art. 38 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen uppräknade grundsatserna.

Artikel 19.

Om parterna icke enas om det i föregående artikel avsedda skiljeavtal eller skiljedomare ej utses, skall vardera av parterna vara berättigad att efter tillkännagivande därom tre månader i förväg genom ansökan direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 20.

1. I fråga om sådana i art. 17 avsedda tvister, som uppstå mellan parter, vilka anslutit sig till stadgandena i detta kapitel, skall oavsett stadgandet i art. 1 gälla, att förlikningsförfarande äger rum, endast om parterna därom överenskomma.

2. Det obligatoriska förlikningsförfarandet förblir tillämpligt på sådana tvister, som till följd av förbehåll enligt art. 39 må hava undantagits endast från avgörande på rättslig väg.

3. Om förlikningsförfarande anlitats utan att förlikning kommit till stånd, äger ingendera parten hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen eller begära tillsättande av skiljedomstol jämlikt art. 18, förrän en tid av en månad, räknat från avslutandet av förlikningsnämndens verksamhet, förflutit.

Kapitel III. — Om skiljedom.

Artikel 21.

Beträffande varje tvist av annan art än i art. 17 avses gällas, att därest samförstånd icke kunnat uppnås inom en månad efter det förlikningsnämnd, varom i kap. I förmåles, avslutat sin verksamhet och tvisten icke är underkastad förbehåll, som åsyftas i art. 39, den skall hänskjutas till skiljedomstol, vilken, så framt ej annat överenskommes mellan parterna, skall tillsättas på nedan angivna sätt.

Artikel 22.

Skiljedomstolen skall bestå av fem medlemmar. Bland dem utser vardera parten en, som må väljas bland det egna landets medborgare. De båda återstående skiljedomarne och skiljedomstolens ordförande skola utses gemensamt bland medborgare i någon tredje stat. Dessa sistnämnda personer skola sines emellan vara av olika nationalitet och icke hava sitt hemvist på vederbörande parters område eller vara i deras tjänst.

Artikel 23.

1. Om val av medlemmar i skiljedomstolen icke äger rum inom en tid av tre månader från det den ena parten tillställt den andra begäran, att en skiljedomstol måtte tillsättas, skall verkställandet av erforderliga utnämningar anförtros åt en tredje stat, som gemensamt utses av parterna.

2. Om enighet härom ej uppnås, skall vardera parten utse en annan stat och de sålunda utsedda staterna gemensamt verkställa utnämningarna.

3. Därest inom en tid av tre månader de sålunda utsedda staterna icke kunnat ena sig, skola erforderliga utnämningar verkställas av presidenten i den fasta mellanfolkliga domstolen. Om denne är förhindrad eller om han är medborgare i ett av de länder, som äro parter, skola utnämningarna verkställas av vicepresidenten. Om denne är förhindrad eller medborgare i ett av de länder, som äro parter, skola utnämningarna verkställas av den älte domstolsledamot, som icke är medborgare i något av dessa länder.

Artikel 24.

I händelse av uppkommen ledighet på grund av dödsfall, avgång eller annat förhinder skola, så snart ske kan, nya medlemmar utses i den ordning, som stadgats för tillsättandet.

Artikel 25.

Parterna skola uppgöra ett skiljeavtal, som bestämmer föremålet för tvisten och det förfarande, som skall följas.

Artikel 26.

Lider skiljeavtalet av bristande fullständighet i avseende å de i föregående artikel angivna ämnen, skola, i den mån så är erforderligt, bestämmelserna i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 om avgörandet på fredlig väg av internationella tvister tillämpas.

Artikel 27.

Har icke skiljeavtal slutits inom en tid av tre månader från det domstolen tillsatts, må tvisten hos denna anhängiggöras genom ansökan av endera av parterna.

Artikel 28.

I brist på föreskrifter i skiljeavtalet eller vid frånvaro av skiljeavtal skall domstolen tillämpa de grundsatser, som uppräknas i art. 38 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen. I den mån sådana rättsgrundsatser icke finnas, vilka äro tillämpliga på tvisten, skall domstolen döma ex aequo et bono.

Kapitel IV. — Allmänna bestämmelser.*Artikel 29.*

1. Tvister, för vilkas biläggande särskilt förfarande stadgats i andra mellan de tvistande parterna gällande avtal, skola avgöras i enlighet med bestämmelserna i dessa avtal.

2. Denna generalakt skall icke åstadkomma ändring i gällande överenskommelser, som för parterna föreskriva förlikningsförfarande eller, i avseende å skiljedom och rättsligt avgörande, förpliktelser, som säkerställa tvistens lösning. Om emellertid dessa överenskommelser endast föreskriva förlikningsförfarande, skola, efter det detta förfarande tillämpats utan resultat, denna generalakts bestämmelser om rättsligt avgörande eller skiljedom tillämpas, i den mån de tvistande parterna anslutit sig därtill.

Artikel 30.

Om endera av parterna underställer förlikningsnämnden en tvist, vilken den andra parten med stöd av mellan parterna gällande avtal hänskjutit till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till en skiljedomstol, skall nämnden uppskjuta handläggningen av tvisten, till dess den mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen utlåtit sig i behörighetsfrågan. Samma regel skall gälla, om ett ärende under pågående förlikningsförfarande hänskjutits till den mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstol av endera av parterna.

Artikel 31.

1. Om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar eller administrativa myndigheter, kan denna part motsätta sig att tvisten göres till föremål för de olika förfaranden, varom stadgas i denna generalakt, innan inom skälig tid slutgiltigt utslag avkunnats av den behöriga myndigheten.

2. Den part, som i detta fall önskar anlita de i denna generalakt stadgade förfaranden, skall meddela den andra parten denna sin avsikt inom loppet av ett år, räknat från ovannämnda avgörande.

Artikel 32.

Därest i dom eller skiljedomsutslag förklaras, att av domstol eller annan myndighet, tillhörande den ena av de tvistande parterna, fattat beslut eller anbefalld åtgärd helt eller delvis strider mot den internationella rätten, och om denna parts grundlagar helt eller delvis omöjliggöra, att följderna av beslutet eller åtgärden upphävas, överenskomma parterna, att den part, som sålunda kommit till skada, genom domen eller skiljedomsutslaget skall tillerkännas skälig ersättning.

Artikel 33.

1. I alla de fall, då tvisten är föremål för skiljedoms- eller rättsligt förfarande, särskilt om den fråga, angående vilken parterna tvista, är resultatet av åtgärder, som redan verkställts eller äro på väg att verkställas, skall den fasta mellanfolkliga domstolen i enlighet med art. 41 av dess stadga eller skiljedomstolen snarast möjligt angiva, vilka tillfälliga åtgärder böra vidtagas. De tvistande parterna skola vara förpliktade att ställa sig dessa anvisningar till efterrättelse.

2. Om tvisten anhängiggjorts hos förlikningsnämnd, äger denna anbefalla parterna de tillfälliga åtgärder, som den anser påkallade.

3. Parterna förplikta sig att avhålla sig från varje åtgärd, som kunde vara ägnad att hava en ogynnsam återverkan vare sig på verkställandet av dom eller skiljedomsutslag eller på de anordningar, som föreslås av förlikningsnämnd, och att i allmänhet ej skrida till någon handling av vad slag det vara må, som kunde vara ägnad att skärpa tvisten eller giva densamma ökad omfattning.

Artikel 34.

För den händelse tvist uppkommer mellan flera än två parter, som anslutit sig till denna generalakt, skola följande regler iakttagas vid tillämpningen av de i ovanstående bestämmelser angivna förfaringssätt.

a) I och för förlikningsförfarandet skall alltid tillsättas en särskild nämnd. Dess sammansättning skall vara beroende av om samtliga parter hava skilda intressen att bevaka eller om två eller flera bland dem skola göra gemensam sak.

I förstnämnda fall skall var och en av parterna utse en medlem av nämnden och parterna gemensamt bland medborgare tillhörande stater, som icke äro parter i tvisten, utse de övriga medlemmarna, vilkas antal alltid skall med en överstiga antalet av parterna särskilt utsedda medlemmar.

I sistnämnda fall skola de parter, som göra gemensam sak, enas om att gemensamt utse sin medlem av nämnden och tillsammans med den andra parten eller de andra parterna utse de medlemmar, vilka skola utses bland medborgare i utomstående stater.

I båda fallen skola parterna, för så vitt de icke annorlunda överenskomma, tillämpa femte och följande artiklar i denna generalakt, i den mån dessa äro förenliga med bestämmelserna i denna artikel.

b) I avseende å rättsligt förfarande skall stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen tillämpas.

c) I avseende å skiljedomsförfarande skall, då överenskommelse saknas mellan parterna angående skiljedomstolens sammansättning, var och en av dem, om fråga är om tvister, som omförmälas i art. 17, äga rätt att genom ansökan direkt underställa tvisten den fasta mellanfolkliga domstolen; i fråga om de i art. 21 avsedda tvister skola artiklarna 22 och följande här ovan tillämpas, dock att varje part, som har särskilda intressen att bevaka, skall utse en skiljedomare, skolande antalet särskilt av parterna utsedda skiljedomare alltid med en understiga antalet övriga skiljedomare.

Artikel 35.

1. Denna generalakt skall äga tillämpning mellan därtill anslutna parter, även om en tredje makt, vare sig den anslutit sig till generalakten eller icke, har ett intresse att bevaka i tvisten.

2. Vid förlikningsförfarande kunna parterna gemensamt inbjuda tredje makt.

Artikel 36.

1. Om vid rättsligt eller skiljedomsförfarande en tredje makt anser sig hava ett intresse av rättslig natur att bevaka, kan denna stat hos den fasta mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen ansöka om rätt att inträda som mellankommande part.

2. Domstolen eller skiljedomstolen beslutar härom.

Artikel 37.

1. När fråga är om tolkning av ett avtal, till vilket förutom de tvistande parterna även andra stater anslutit sig, skall sekreteraren hos den fasta mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen ofördröjligen underrätta dessa stater.

2. Envar av dessa stater äger rätt att inträda som mellankommande part, och skall den i domen givna tolkningen vara bindande i avseende å stat, som begagnat sig av denna rättighet.

Artikel 38.

Anslutning till denna generalakt kan avse

A) antingen generalakten i dess helhet (kap. I, II, III och IV)

B) eller endast bestämmelserna rörande förlikning och rättsligt avgörande (kap. I och II) samt de allmänna bestämmelserna rörande dessa förfaranden (kap. IV)

C) eller endast bestämmelserna rörande förlikning (kap. I) samt de allmänna bestämmelserna rörande detta förfarande (kap. IV).

De fördragsslutande parterna må ej åberopa andra parters anslutning annat än i den mån de själva åtagit sig samma förpliktelser.

Artikel 39.

1. Oberoende av den i föregående artikel stadgade valfrihet må part vid anslutning till denna generalakt göra de i följande stycke uppräknade förbehåll. Sådana förbehåll måste anmälas samtidigt med anslutningen.

2. Dessa förbehåll kunna innebära, att från de i denna generalakt avsedda förfaranden undantagas:

a) tvister, som härleda sig från faktiska förhållanden, som ligga i tiden före vare sig anslutningen från den parts sida, som gör förbehållet, eller anslutningen från en annan parts sida, med vilken den förstnämnda må råka i tvist,

b) tvister berörande frågor, vilkas avgörande enligt internationell rätt tillhör staternas uteslutande behörighet,

c) tvister, som hänföra sig till vissa bestämda frågor eller speciella, tydligt angivna ämnen, såsom territoriella frågor, eller som tillhöra vissa väl avgränsade kategorier.

3. Om en av de tvistande parterna gjort ett förbehåll, kunna övriga parter gentemot den förstnämnda åberopa samma förbehåll.

4. De av parter, som anslutit sig till bestämmelserna i denna generalakt om rättsligt avgörande eller skiljedom, gjorda förbehåll skola icke anses omfatta förlikningsförfarande annat än om detta uttryckligen angivits.

Artikel 40.

Part, vars anslutning blott är partiell eller förbunden med förbehåll, kan när som helst genom en enkel förklaring vare sig öka räckvidden av sin anslutning eller helt eller delvis avstå från förbehållen.

Artikel 41.

Meningsskiljaktigheter rörande tolkningen eller tillämpningen av denna generalakt, däri inbegripna sådana, som beröra tvisternas karaktär eller räck-

vidden av eventuella förbehåll, skola underställas den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 42.

Denna generalakt, vars franska och engelska texter skola äga enahanda vitsord, skall dagtecknas den 26 september 1928.

Artikel 43.

1. Denna generalakt skall stå öppen för anslutning av varje statschef eller annan behörig myndighet i stat, som är medlem av Nationernas förbund, liksom också i de till förbundet icke anslutna stater, till vilka Nationernas förbunds råd i sådant syfte översänt avskrift av generalakten.

2. Anslutningshandlingarna ävensom de i art. 40 omförmälda tilläggförklaringar skola tillställas Nationernas förbunds generalsekreterare, som skall lämna underrättelse om mottagandet därav till alla medlemmar av förbundet liksom också till de till förbundet icke anslutna stater, som avses i föregående stycke.

3. Genom generalsekreterarens försorg skola tre förteckningar upprättas betecknade med bokstäverna A, B och C och motsvarande de i art. 38 av denna generalakt avsedda tre olika former för anslutning, vari de fördragsslutande parternas anslutningar och tilläggförklaringar skola angivas. Dessa förteckningar, i vilka alla förändringar skola upptagas, skola offentliggöras i generalsekreterarens årsrapport till Nationernas förbunds församling.

Artikel 44.

1. Denna generalakt skall träda i kraft å nittionde dagen efter det Nationernas förbunds generalsekreterare mottagit minst två fördragsslutande parters anslutning.

2. Varje anslutning, som sker efter det denna generalakt i enlighet med föregående stycke trätt i kraft, skall äga giltighet från och med den nittionde dagen efter dess mottagande av Nationernas förbunds generalsekreterare. Samma regel skall gälla i avseende å de i art. 40 avsedda, av parterna avgivna tilläggförklaringar.

Artikel 45.

1. Denna generalakt skall gälla under fem år, räknat från dess ikraftträdande.

2. Den förblir i kraft under en ytterligare femårsperiod o. s. v. i vad angår till densamma anslutna parter, som icke senast sex månader före utgången av en sådan period uppsagt densamma.

3. Uppsägning skall ske medelst skriftlig anmälan till Nationernas förbunds generalsekreterare, som därom skall underrätta alla medlemmar av Nationernas förbund och de till förbundet icke anslutna stater, som avses i art. 43.

4. Uppsägning kan avse endast vissa delar av generalakten eller bestå i anmälandet av nya förbehåll.

5. Utan hinder av uppsägning från en till generalakten ansluten parts sida, vilken är inblandad i en tvist, skola förfaranden, som inletts före utgången av generalaktens giltighetstid, fortgå till deras normala slutförande.

Artikel 46.

Ett exemplar av denna generalakt skall, försedd med förbunds församlingens presidents och generalsekreterarens underskrifter, deponeras i sekretariatets

arkiv; bestyrkt avskrift därav skall delgivas alla medlemmar av Nationernas förbund liksom de till förbundet icke anslutna stater, som utses av Nationernas förbunds råd.

Artikel 47.

Denna generalakt skall registreras av Nationernas förbunds generalsekretäre å dagen för dess ikraftträdande.

Acte général.**General Act.***Originaltext.***Chapitre I. — De la conciliation.****Chapter I. — Conciliation.***Article premier.**Article 1.*

Les différends de toute nature entre deux ou plusieurs Parties ayant adhéré au présent Acte général qui n'auraient pu être résolus par la voie diplomatique seront, sauf les réserves éventuelles prévues à l'article 39, soumis à la procédure de conciliation dans les conditions prévues au présent chapitre.

Disputes of every kind between two or more Parties to the present General Act which it has not been possible to settle by diplomacy shall, subject to such reservations as may be made under Article 39, be submitted, under the conditions laid down in the present Chapter, to the procedure of conciliation.

*Article 2.**Article 2.*

Les différends visés à l'article précédent seront portés devant une Commission de conciliation permanente ou spéciale constituée par les parties en cause.

The disputes referred to in the preceding article shall be submitted to a permanent or special Conciliation Commission constituted by the parties to the dispute.

*Article 3.**Article 3.*

Sur la demande adressée à cet effet par une Partie contractante à l'une des autres Parties, il devra être constitué, dans les six mois, une Commission permanente de conciliation.

On a request to that effect being made by one of the Contracting Parties to another Party, a permanent Conciliation Commission shall be constituted within a period of six months.

*Article 4.**Article 4.*

Sauf accord contraire des parties intéressées, la Commission de conciliation sera constituée comme suit:

Unless the parties concerned agree otherwise, the Conciliation Commission shall be constituted as follows:

1. La Commission comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un, qui pourra être choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les trois autres commissaires seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tierces Puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence

1. The Commission shall be composed of five members. The parties shall each nominate one commissioner, who may be chosen from among their respective nationals. The three other commissioners shall be appointed by agreement from among the nationals of third Powers. These three commissioners must be of different nationali-

habituelle sur le territoire des parties intéressées ni se trouver à leur service. Parmi eux, les parties désigneront le président de la Commission.

2. Les commissaires seront nommés pour trois ans. Ils seront rééligibles. Les commissaires nommés en commun pourront être remplacés au cours de leur mandat, de l'accord des parties. Chaque partie pourra toujours, d'autre part, procéder au remplacement du commissaire nommé par elle. Nonobstant leur remplacement, les commissaires resteront en fonctions pour l'achèvement de leurs travaux en cours.

3. Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 5.

Si, lorsqu'il s'élève un différend, il n'existe pas une commission permanente de conciliation nommée par les parties en litige, une commission spéciale sera constituée pour l'examen du différend dans un délai de trois mois à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre. Les nominations se feront conformément aux dispositions de l'article précédent, à moins que les parties n'en décident autrement.

Article 6.

1. Si la nomination des commissaires à désigner en commun n'intervient pas dans les délais prévus aux articles 3 et 5, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié à une tierce Puissance choisie d'un commun accord par les parties ou, si celles-ci le demandent, au président en exercice du Conseil de la Société des Nations.

2. Si l'accord ne s'établit pas au sujet d'aucun de ces procédés, chaque partie désignera une Puissance diffé-

ties and must not be habitually resident in the territory nor be in the service of the parties. The parties shall appoint the President of the Commission from among them.

2. The commissioners shall be appointed for three years. They shall be re-eligible. The commissioners appointed jointly may be replaced during the course of their mandate by agreement between the parties. Either party may, however, at any time replace a commissioner whom it has appointed. Even if replaced, the commissioners shall continue to exercise their functions until the termination of the work in hand.

3. Vacancies which may occur as a result of death, resignation or any other cause shall be filled within the shortest possible time in the manner fixed for the nominations.

Article 5.

If, when a dispute arises, no permanent Conciliation Commission appointed by the parties is in existence, a special commission shall be constituted for the examination of the dispute within a period of three months from the date at which a request to that effect is made by one of the parties to the other party. The necessary appointments shall be made in the manner laid down in the preceding article, unless the parties decide otherwise.

Article 6.

1. If the appointment of the commissioners to be designated jointly is not made within the periods provided for in Articles 3 and 5, the making of the necessary appointments shall be entrusted to a third Power, chosen by agreement between the parties, or on request of the parties, to the Acting President of the Council of the League of Nations.

2. If no agreement is reached on either of these procedures, each party shall designate a different Power, and

rente et les nominations seront faites de concert par les Puissances ainsi choisies.

3. Si, dans un délai de trois mois, ces deux Puissances n'ont pu tomber d'accord, chacune d'elles présentera des candidats en nombre égal à celui des membres à désigner. Le sort déterminera lesquels des candidats ainsi présentés seront admis.

Article 7.

1. La Commission de conciliation sera saisie par voie de requête adressée au président, par les deux parties agissant d'un commun accord, ou, à défaut, par l'une ou l'autre des parties.

2. La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

3. Si la requête émane d'une seule des parties, elle sera notifiée par celle-ci, sans délai, à l'autre partie.

Article 8.

1. Dans un délai de quinze jours à partir de la date où l'une des parties aura porté un différend devant une Commission permanente de conciliation, chacune des parties pourra, pour l'examen de ce différend, remplacer son commissaire par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

2. La partie qui usera de ce droit en fera immédiatement la notification à l'autre partie; celle-ci aura, dans ce cas, la faculté d'agir de même dans un délai de quinze jours à compter de la date où la notification lui sera parvenue.

Article 9.

1. La Commission de conciliation se réunira, sauf accord contraire des parties, au siège de la Société des Na-

the appointment shall be made in concert by the Powers thus chosen.

3. If, within a period of three months, the two Powers have been unable to reach an agreement, each of them shall submit a number of candidates equal to the number of members to be appointed. It shall then be decided by lot which of the candidates thus designated shall be appointed.

Article 7.

1. Disputes shall be brought before the Conciliation Commission by means of an application addressed to the President by the two parties acting in agreement, or in default thereof by one or other of the parties.

2. The application, after giving a summary account of the subject of the dispute, shall contain the invitation to the Commission to take all necessary measures with a view to arriving at an amicable solution.

3. If the application emanates from only one of the parties, the other party shall, without delay, be notified by it.

Article 8.

1. Within fifteen days from the date on which a dispute has been brought by one of the parties before a permanent Conciliation Commission, either party may replace its own commissioner, for the examination of the particular dispute, by a person possessing special competence in the matter.

2. The party making use of this right shall immediately notify the other party; the latter shall, in such case, be entitled to take similar action within fifteen days from the date on which it received the notification.

Article 9.

1. In the absence of agreement to the contrary between the parties, the Conciliation Commission shall meet at

tions ou en tout autre lieu désigné par son président.

2. La Commission pourra, en toute circonstance, demander au Secrétaire général de la Société des Nations de prêter son assistance à ses travaux.

Article 10.

Les travaux de la Commission de conciliation ne seront publics qu'en vertu d'une décision prise par la Commission avec l'assentiment des parties.

Article 11.

1. Sauf accord contraire des parties, la Commission de conciliation réglera elle-même sa procédure qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquête, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

2. Les parties seront représentées auprès de la Commission de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaires entre elles et la Commission; elle pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtrait utile.

3. La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux parties, ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur gouvernement.

Article 12.

Sauf accord contraire des parties, les décisions de la Commission de conciliation seront prises à la majorité des voix et la Commission ne pourra

the seat of the League of Nations, or at some other place selected by its President.

2. The Commission may in all circumstances request the Secretary-General of the League of Nations to afford it his assistance.

Article 10.

The work of the Conciliation Commission shall not be conducted in public unless a decision to that effect is taken by the Commission with the consent of the parties.

Article 11.

1. In the absence of agreement to the contrary between the parties, the Conciliation Commission shall lay down its own procedure, which in any case must provide for both parties being heard. In regard to enquiries, the Commission, unless it decides unanimously to the contrary, shall act in accordance with the provisions of Part III of the Hague Convention of October 18th, 1907, for the Pacific Settlement of International Disputes.

2. The parties shall be represented before the Conciliation Commission by agents, whose duty shall be to act as intermediaries between them and the Commission; they may, moreover, be assisted by counsel and experts appointed by them for that purpose and may request that all persons whose evidence appears to them desirable shall be heard.

3. The Commission, for its part, shall be entitled to request oral explanations from the agents, counsel and experts of both parties, as well as from all persons it may think desirable to summon with the consent of their Governments.

Article 12.

In the absence of agreement to the contrary between the parties, the decisions of the Conciliation Commission shall be taken by a majority vote,

se prononcer sur le fond du différend que si tous ses membres sont présents.

and the Commission may only take decisions on the substance of the dispute if all its members are present.

Article 13.

Les parties s'engagent à faciliter les travaux de la Commission de conciliation et, en particulier, à lui fournir, dans la plus large mesure possible, tous documents et informations utiles, ainsi qu'à user des moyens dont elles disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 13.

The parties undertake to facilitate the work of the Conciliation Commission, and particularly to supply it to the greatest possible extent with all relevant documents and information, as well as to use the means at their disposal to allow it to proceed in their territory, and in accordance with their law, to the summoning and hearing of witnesses or experts and to visit the localities in question.

Article 14.

1. Pendant la durée de leurs travaux, chacun des commissaires recevra une indemnité dont le montant sera arrêté du commun accord des parties, qui en supporteront chacune une part égale.

2. Les frais généraux occasionnés par le fonctionnement de la Commission seront répartis de la même façon.

Article 14.

1. During the proceedings of the Commission, each of the commissioners shall receive emoluments the amount of which shall be fixed by agreement between the parties, each of which shall contribute an equal share.

2. The general expenses arising out of the working of the Commission shall be divided in the same manner.

Article 15.

1. La Commission de conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles, par voie d'enquête ou autrement, et de s'efforcer de concilier les parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

2. A la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les parties n'ont pu être conciliées. Le procès-verbal ne mentionnera pas si les décisions de la Com-

Article 15.

1. The task of the Conciliation Commission shall be to elucidate the questions in dispute, to collect with that object all necessary information by means of enquiry or otherwise, and to endeavour to bring the parties to an agreement. It may, after the case has been examined, inform the parties of the terms of settlement which seem suitable to it, and lay down the period within which they are to make their decision.

2. At the close of its proceedings, the Commission shall draw up a procès-verbal stating, as the case may be, either that the parties have come to an agreement and, if need arises, the terms of the agreement, or that it has been impossible to effect a settlement. No mention shall be made in the pro-

mission ont été prises à l'unanimité ou à la majorité.

3. Les travaux de la Commission devront, à moins que les parties n'en conviennent autrement, être terminés dans un délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du différend.

Article 16.

Le procès-verbal de la Commission sera porté sans délai à la connaissance des parties. Il appartiendra aux parties d'en décider la publication.

Chapitre II. — Du règlement judiciaire.

Article 17.

Tous différends au sujet desquels les parties se contesteraient réciproquement un droit seront, sauf les réserves éventuelles prévues à l'article 39, soumis pour jugement à la Cour permanente de Justice internationale, à moins que les parties ne tombent d'accord, dans les termes prévus ci-après, pour recourir à un tribunal arbitral. Il est entendu que les différends ci-dessus visés comprennent notamment ceux que mentionne l'article 36 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale.

Article 18.

Si les parties sont d'accord pour soumettre les différends visés à l'article précédent à un tribunal arbitral, elles rédigeront un compromis dans lequel elles fixeront l'objet du litige, le choix des arbitres et la procédure à suivre. A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis, il sera fait application, dans la mesure nécessaire, des dispositions de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Dans le silence du compromis quant aux règles de fond à appliquer par

cès-verbal of whether the Commission's decisions were taken unanimously or by a majority vote.

3. The proceedings of the Commission must, unless the parties otherwise agree, be terminated within six months from the date on which the Commission shall have been given cognisance of the dispute.

Article 16.

The Commission's procès-verbal shall be communicated without delay to the parties. The parties shall decide whether it shall be published.

Chapter II. — Judicial Settlement.

Article 17.

All disputes with regard to which the parties are in conflict as to their respective rights shall, subject to any reservations which may be made under Article 39, be submitted for decision to the Permanent Court of International Justice, unless the parties agree, in the manner hereinafter provided, to have resort to an arbitral tribunal.

It is understood that the disputes referred to above include in particular those mentioned in Article 36 of the Statute of the Permanent Court of International Justice.

Article 18.

If the parties agree to submit the disputes mentioned in the preceding article to an arbitral tribunal, they shall draw up a special agreement in which they shall specify the subject of the dispute, the arbitrators selected, and the procedure to be followed. In the absence of sufficient particulars in the special agreement, the provisions of the Hague Convention of October 18th, 1907, for the Pacific Settlement of International Disputes shall apply so far as is necessary.

If nothing is laid down in the special agreement as to the rules regarding the

les arbitres, le Tribunal appliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale.

substance of the dispute to be followed by the arbitrators, the tribunal shall apply the substantive rules enumerated in Article 38 of the Statute of the Permanent Court of International Justice.

Article 19.

A défaut d'accord entre les parties sur le compromis visé à l'article précédent ou à défaut de désignation d'arbitres et après un préavis de trois mois, l'une ou l'autre d'entre elles aura la faculté de porter directement, par voie de requête, le différend devant la Cour permanente de Justice internationale.

Article 19.
If the parties fail to agree concerning the special agreement referred to in the preceding article, or fail to appoint arbitrators, either party shall be at liberty, after giving three months' notice, to bring the dispute by an application direct before the Permanent Court of International Justice.

Article 20.

1. Par dérogation à l'article 1, les différends visés à l'article 17, qui viendraient à surgir entre parties ayant adhéré aux engagements contenus dans le présent chapitre ne seront soumis à la procédure de conciliation que de leur commun accord.

Article 20.
1. Notwithstanding the provisions of Article 1, disputes of the kind referred to in Article 17 arising between parties who have acceded to the obligations contained in the present chapter shall only be subject to the procedure of conciliation if the parties so agree.

2. La procédure obligatoire de conciliation demeure applicable aux différends qui, par le jeu des réserves visées à l'article 39, seraient exclus du seul règlement judiciaire.

2. The obligation to resort to the procedure of conciliation remains applicable to disputes which are excluded from judicial settlement only by the operation of reservations under the provisions of Article 39.

3. En cas de recours à la conciliation et d'échec de cette procédure, aucune des parties ne pourra porter le différend devant la Cour permanente de Justice internationale ou demander la constitution du tribunal arbitral visé à l'article 18 avant l'expiration du délai d'un mois à compter de la clôture des travaux de la Commission de conciliation.

3. In the event of recourse to and failure of conciliation, neither party may bring the dispute before the Permanent Court of International Justice or call for the constitution of the arbitral tribunal referred to in Article 18 before the expiration of one month from the termination of the proceedings of the Conciliation Commission.

Chapitre III. — Du règlement arbitral.

Chapter III. — Arbitration.

Article 21.

Tous différends autres que ceux visés à l'article 17, au sujet desquels dans le mois qui suivra la clôture des travaux de la Commission de conciliation visée au chapitre I les parties ne se seraient pas entendues, seront por-

Article 21.

Any dispute not of the kind referred to in Article 17 which does not, within the month following the termination of the work of the Conciliation Commission provided for in Chapter I, form the object of an agreement bet-

tés, sauf les réserves éventuelles prévues à l'article 39, devant un tribunal arbitral constitué, à moins d'accord contraire des parties, de la manière indiquée ci-après.

Article 22.

Le tribunal arbitral comprendra cinq membres. Les parties en nommeront chacune un qui pourra être choisi parmi leurs nationaux respectifs. Les deux autres arbitres et le surarbitre seront choisis d'un commun accord parmi les ressortissants de tierces Puissances. Ces derniers devront être de nationalités différentes, ne pas avoir leur résidence habituelle sur le territoire des parties intéressées ni se trouver à leur service.

Article 23.

1. Si la nomination des membres du tribunal arbitral n'intervient pas dans un délai de trois mois, à compter de la demande adressée par l'une des parties à l'autre de constituer un tribunal arbitral, le soin de procéder aux nominations nécessaires sera confié à une tierce Puissance choisie d'un commun accord par les parties.

2. Si l'accord ne s'établit pas à ce sujet, chaque partie désignera une Puissance différente et les nominations seront faites de concert par les Puissances ainsi choisies.

3. Si, dans un délai de trois mois, les Puissances ainsi désignées n'ont pu tomber d'accord, les nominations nécessaires seront faites par le président de la Cour permanente de Justice internationale. Si celui-ci est empêché ou s'il est ressortissant de l'une des parties, les nominations seront faites par le vice-président. Si celui-ci est empêché ou s'il est ressortissant de l'une des parties, les nominations seront faites par le membre le plus âgé de la Cour qui n'est ressortissant d'aucune des parties.

between the parties, may, subject to such reservations as may be made under Article 39, be brought before an arbitral tribunal which, unless the parties otherwise agree, shall be constituted in the manner set out below.

Article 22.

The Arbitral Tribunal shall consist of five members. The parties shall each nominate one member, who may be chosen from among their respective nationals. The two other arbitrators and the Chairman shall be chosen by common agreement from among the nationals of third Powers. They must be of different nationalities and must not be habitually resident in the territory nor be in the service of the parties.

Article 23.

1. If the appointment of the members of the Arbitral Tribunal is not made within a period of three months from the date on which one of the parties requested the other party to constitute an arbitral tribunal, a third Power, chosen by agreement between the parties, shall be requested to make the necessary appointments.

2. If no agreement is reached on this point, each party shall designate a different Power, and the appointments shall be made in concert by the Powers thus chosen.

3. If, within a period of three months, the two Powers so chosen have been unable to reach an agreement, the necessary appointments shall be made by the President of the Permanent Court of International Justice. If the latter is prevented from acting or is a subject of one of the parties, the nominations shall be made by the Vice-President. If the latter is prevented from acting or is a subject of one of the parties, the appointments shall be made by the oldest member of the Court who is not a subject of either party.

Article 24.

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire par suite de décès ou de démission, ou de quelque autre empêchement, en suivant le mode fixé pour les nominations.

Article 25.

Les parties rédigeront un compromis déterminant l'objet du litige et la procédure à suivre.

Article 26.

A défaut d'indications ou de précisions suffisantes dans le compromis, relativement aux points indiqués dans l'article précédent, il sera fait application, dans la mesure nécessaire, des dispositions de la convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Article 27.

Faute de conclusion d'un compromis dans un délai de trois mois à partir de la constitution du tribunal, celui-ci sera saisi par requête de l'une ou l'autre des parties.

Article 28.

Dans le silence du compromis ou à défaut de compromis, le tribunal appliquera les règles de fond énumérées dans l'article 38 du Statut de la Cour permanente de Justice internationale. En tant qu'il n'existe pas de pareilles règles applicables au différend, le tribunal jugera *ex aequo et bono*.

Chapitre IV. — Dispositions générales.*Article 29.*

1. Les différends pour la solution desquels une procédure spéciale serait prévue par d'autres conventions en

Article 24.

Vacancies which may occur as a result of death, resignation or any other cause shall be filled within the shortest possible time in the manner fixed for the nominations.

Article 25.

The parties shall draw up a special agreement determining the subject of the dispute and the details of procedure.

Article 26.

In the absence of sufficient particulars in the special agreement regarding the matters referred to in the preceding article, the provisions of the Hague Convention of October 18th, 1907, for the Pacific Settlement of International Disputes shall apply so far as is necessary.

Article 27.

Failing the conclusion of a special agreement within a period of three months from the date on which the Tribunal was constituted, the dispute may be brought before the Tribunal by an application by one or other party.

Article 28.

If nothing is laid down in the special agreement or no special agreement has been made, the Tribunal shall apply the rules in regard to the substance of the dispute enumerated in Article 38 of the Statute of the Permanent Court of International Justice. In so far as there exists no such rule applicable to the dispute, the Tribunal shall decide *ex aequo et bono*.

Chapter IV. — General Provisions.*Article 29.*

1. Disputes for the settlement of which a special procedure is laid down in other conventions in force

vigueur entre les parties en litige seront réglés conformément aux dispositions de ces conventions.

2. Le présent Acte général ne porte pas atteinte aux accords en vigueur établissant pour les Parties une procédure de conciliation ou, en matière d'arbitrage et de règlement judiciaire, des engagements assurant la solution du différend. Toutefois, si ces accords ne prévoient qu'une procédure de conciliation, après que cette procédure aura échoué, les dispositions du présent Acte général relatives au règlement judiciaire ou arbitral recevront application dans la mesure où les parties en cause y auraient adhéré.

Article 30.

Si la Commission de conciliation se trouve saisie par l'une des parties d'un différend que l'autre partie, se fondant sur les conventions en vigueur entre les parties, a porté devant la Cour permanente de Justice internationale ou un tribunal arbitral, la Commission suspendra l'examen du différend jusqu'à ce que la Cour ou le tribunal ait statué sur le conflit de compétence. Il en sera de même si la Cour ou le tribunal a été saisi par l'une des parties en cours de conciliation.

Article 31.

1. S'il s'agit d'un différend dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des parties, relève de la compétence des autorités judiciaires ou administratives, cette partie pourra s'opposer à ce que ce différend soit soumis aux diverses procédures prévues par le présent Acte général, avant qu'une décision définitive ait été rendue, dans les délais raisonnables, par l'autorité compétente.

2. La partie qui, dans ce cas, voudra recourir aux procédures prévues par la présente Convention devra notifier à l'autre partie son intention,

between the parties to the dispute shall be settled in conformity with the provisions of those conventions.

2. The present General Act shall not affect any agreements in force by which conciliation procedure is established between the Parties or they are bound by obligations to resort to arbitration or judicial settlement which ensure the settlement of the dispute. If, however, these agreements provide only for a procedure of conciliation, after such procedure has been followed without result, the provisions of the present General Act concerning judicial settlement or arbitration shall be applied in so far as the parties have acceded thereto.

Article 30.

If a party brings before a Conciliation Commission a dispute which the other party, relying on conventions in force between the parties, has submitted to the Permanent Court of International Justice or an Arbitral Tribunal, the Commission shall defer consideration of the dispute until the Court or the Arbitral Tribunal has pronounced upon the conflict of competence. The same rule shall apply if the Court or the Tribunal is seized of the case by one of the parties during the conciliation proceedings.

Article 31.

1. In the case of a dispute the occasion of which, according to the municipal law of one of the parties, falls within the competence of its judicial or administrative authorities, the party in question may object to the matter in dispute being submitted for settlement by the different methods laid down in the present General Act until a decision with final effect has been pronounced, within a reasonable time, by the competent authority.

2. In such a case, the party which desires to resort to the procedures laid down in the present General Act must notify the other party of its intention

dans un délai d'un an, à partir de la décision susvisée.

within a period of one year from the date of the aforementioned decision.

Article 32.

Si la sentence judiciaire ou arbitrale déclarait qu'une décision prise ou une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité de l'une des parties en litige se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international, et si le droit constitutionnel de ladite partie ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, les parties conviennent qu'il devra être accordé par la sentence judiciaire ou arbitrale, à la partie lésée, une satisfaction équitable.

Article 32.

If in a judicial sentence or arbitral award, it is declared that a judgment, or a measure enjoined by a court of law or other authority of one of the parties to the dispute, is wholly or in part contrary to international law, and if the constitutional law of that party does not permit or only partially permits the consequences of the judgment or measure in question to be annulled, the parties agree that the judicial sentence or arbitral award shall grant the injured party equitable satisfaction.

Article 33.

1. Dans tous les cas où le différend fait l'objet d'une procédure arbitrale ou judiciaire, notamment si la question au sujet de laquelle les parties sont divisées, résulte d'actes déjà effectués ou sur le point de l'être, la Cour permanente de Justice internationale, statuant conformément à l'article 41 de son Statut, ou le tribunal arbitral, indiquera, dans le plus bref délai possible, quelles mesures provisoires doivent être prises. Les parties en litige seront tenues de s'y conformer.

2. Si une Commission de conciliation se trouve saisie du différend, elle pourra recommander aux parties les mesures provisoires qu'elle estimera utiles.

3. Les parties s'engagent à s'abstenir de toute mesure susceptible d'avoir une répercussion préjudiciable à l'exécution de la décision judiciaire ou arbitrale ou aux arrangements proposés par la Commission de conciliation, et, en général, à ne procéder à aucun acte, de quelque nature qu'il soit, susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Article 33.

1. In all cases where a dispute forms the object of arbitration or judicial proceedings, and particularly if the question on which the parties differ arises out of acts already committed or on the point of being committed the Permanent Court of International Justice, acting in accordance with Article 41 of its Statute, or the Arbitral Tribunal, shall lay down within the shortest possible time the provisional measures to be adopted. The parties to the dispute shall be bound to accept such measures.

2. If the dispute is brought before a Conciliation Commission, the latter may recommend to the parties the adoption of such provisional measures as it considers suitable.

3. The parties undertake to abstain from all measures likely to react prejudicially upon the execution of the judicial or arbitral decision or upon the arrangements proposed by the Conciliation Commission and, in general, to abstain from any sort of action whatsoever which may aggravate or extend the dispute.

Article 34.

Au cas où il s'élève un différend entre plus de deux parties ayant adhéré au présent Acte général, les modalités suivantes seront observées pour l'application des procédures décrites dans les dispositions qui précèdent:

a) Pour la procédure de conciliation, il sera toujours constitué une commission spéciale. Sa composition variera suivant que les parties auront toutes des intérêts distincts ou que deux ou plusieurs d'entre elles feront cause commune.

Dans le premier cas, les parties nommeront chacune un commissaire et désigneront en commun des commissaires ressortissants de tierces Puissances non parties au différend, dont le nombre sera toujours supérieur d'un à celui des commissaires nommés séparément par les parties.

Dans le second cas, les parties faisant cause commune se mettront d'accord pour nommer en commun leur propre commissaire et concourront avec l'autre ou les autres parties pour la désignation des commissaires tiers.

Dans l'une et l'autre hypothèse, les parties, à moins qu'elles n'en conviennent autrement, appliqueront les articles 5 et suivants du présent Acte dans la mesure où ils sont compatibles avec les dispositions du présent article.

b) Pour la procédure judiciaire, il sera fait application du Statut de la Cour permanente de Justice internationale.

c) Pour la procédure arbitrale, à défaut d'accord des parties sur la composition du tribunal, s'il s'agit de différends visés à l'article 17, chacune d'elle aura la faculté de porter directement, par voie de requête, le différend devant la Cour permanente de Justice internationale; s'il s'agit de différends visés à l'article 21, il sera fait application des articles 22 et suivants, ci-dessus, mais chacune des parties ayant des intérêts distincts nommera un arbitre et le nombre des arbitres nommés séparément par les par-

Article 34.

Should a dispute arise between more than two Parties to the present General Act, the following rules shall be observed for the application of the forms of procedure described in the foregoing provisions:

(a) In the case of conciliation procedure, a special commission shall invariably be constituted. The composition of such commission shall differ according as the parties all have separate interests or as two or more of their number act together.

In the former case, the parties shall each appoint one commissioner and shall jointly appoint commissioners nationals of third Powers not parties to the dispute, whose number shall always exceed by one the number of commissioners appointed separately by the parties.

In the second case, the parties who act together shall appoint their commissioner jointly by agreement between themselves and shall combine with the other party or parties in appointing third commissioners.

In either event, the parties, unless they agree otherwise, shall apply Article 5 and the following articles of the present Act, so far as they are compatible with the provisions of the present article.

(b) In the case of judicial procedure, the Statute of the Permanent Court of International Justice shall apply.

(c) In the case of arbitral procedure, if agreement is not secured as to the composition of the tribunal, in the case of the disputes mentioned in Article 17 each party shall have the right, by means of an application, to submit the dispute to the Permanent Court of International Justice; in the case of the disputes mentioned in Article 21, the above Article 22 and following articles shall apply, but each party having separate interests shall appoint one arbitrator and the number of arbitrators separately appointed by

ties sera toujours inférieur d'un à celui des autres arbitres.

the parties to the dispute shall always be one less than that of the other arbitrators.

Article 35.

1. Le présent Acte général sera applicable entre Parties y ayant adhéré, encore qu'une tierce Puissance, Partie ou non à l'Acte, ait un intérêt dans le différend.

2. Dans la procédure de conciliation, les parties pourront, d'un commun accord, inviter une tierce Puissance.

Article 35.

1. The present General Act shall be applicable as between the parties thereto, even though a third Power, whether a party to the Act or not, has interest in the dispute.

2. In conciliation procedure, the parties may agree to invite such third Power to intervene.

Article 36.

1. Dans la procédure judiciaire ou arbitrale, si une tierce Puissance estime que, dans un différend un intérêt d'ordre juridique est pour elle en cause, elle peut adresser à la Cour permanente de Justice internationale ou au tribunal arbitral une requête à fin d'intervention.

2. La Cour ou le tribunal décide.

Article 36.

1. In judicial or arbitral procedure, if a third Power should consider that it has an interest of a legal nature which may be affected by the decision in the case, it may submit to the Permanent Court of International Justice or to the arbitral tribunal a request to intervene as a third Party.

2. It will be for the Court or the tribunal to decide upon this request.

Article 37.

1. Lorsqu'il s'agit de l'interprétation d'une convention à laquelle auront participé d'autres Etats que les parties en cause, le Greffe de la Cour permanente de Justice internationale ou le tribunal arbitral les avertit sans délai.

2. Chacun d'eux aura le droit d'intervenir et, s'il exerce cette faculté, l'interprétation contenue dans la sentence est obligatoire à son égard.

Article 37.

1. Whenever the construction of a convention to which States other than those concerned in the case are parties is in question, the Registrar of the Permanent Court of International Justice or the arbitral tribunal shall notify all such States forthwith.

2. Every State so notified has the right to intervene in the proceedings; but, if it uses this right, the construction given by the decision will be binding upon it.

Article 38.

Les adhésions au présent Acte général pourront s'appliquer:

A. Soit à l'ensemble de l'Acte (chapitres I, II, III et IV);

B. Soit seulement aux dispositions relatives à la conciliation et au règlement judiciaire (chapitres I et II), ainsi qu'aux dispositions générales concernant ces procédures (chapitre IV);

Article 38.

Accessions to the present General Act may extend:

A. Either to all the provisions of the Act (Chapters I, II, III and IV);

B. Or to those provisions only which relate to conciliation and judicial settlement (Chapters I and II), together with the general provisions dealing with these procedures (Chapter IV);

C. Soit seulement aux dispositions relatives à la conciliation (chapitre I), ainsi qu'aux dispositions générales concernant cette procédure (chapitre IV).

Les Parties contractantes ne pourront se prévaloir des adhésions d'autres Parties que dans la mesure où elles-mêmes auront souscrit aux mêmes engagements.

Article 39.

1. Indépendamment de la faculté mentionnée à l'article précédent, une Partie pourra, en adhérant au présent Acte général, subordonner son acceptation aux réserves limitativement énumérées dans le paragraphe suivant. Ces réserves devront être indiquées au moment de l'adhésion.

2. Ces réserves pourront être formulées de manière à exclure des procédures décrites par le présent Acte:

a) Les différends nés de faits antérieurs, soit à l'adhésion de la Partie qui formule la réserve, soit à l'adhésion d'une autre Partie avec laquelle la première viendrait à avoir un différend;

b) Les différends portant sur des questions que le droit international laisse à la compétence exclusive des Etats;

c) Les différends portant sur des affaires déterminées, ou des matières spéciales nettement définies, telles que le statut territorial, ou rentrant dans des catégories bien précisées.

3. Si une des parties en litige a formulé une réserve, les autres parties pourront se prévaloir vis-à-vis d'elle de la même réserve.

4. Pour les Parties ayant adhéré aux dispositions du présent Acte relatives au règlement judiciaire ou au règlement arbitral, les réserves qu'elles auraient formulées seront, sauf mention expresse, comprises comme ne s'étendant pas à la procédure de conciliation.

Article 40.

Toute Partie dont l'adhésion n'aura été que partielle ou subordonnée à des

C. Or to those provisions only which relate to conciliation (Chapter I), together with the general provisions concerning that procedure (Chapter IV).

The Contracting Parties may benefit by the accessions of other Parties only in so far as they have themselves assumed the same obligations.

Article 39.

1. In addition to the power given in the preceding article, a Party, in acceding to the present General Act, may make his acceptance conditional upon the reservations exhaustively enumerated in the following paragraph. These reservations must be indicated at the time of accession.

2. These reservations may be such as to exclude from the procedure described in the present Act:

(a) Disputes arising out of facts prior to the accession either of the Party making the reservation or of any other Party with whom the said Party may have a dispute;

(b) Disputes concerning questions which by international law are solely within the domestic jurisdiction of States;

(c) Disputes concerning particular cases or clearly specified subject-matters, such as territorial status, or disputes falling within clearly defined categories.

3. If one of the parties to a dispute has made a reservation, the other parties may enforce the same reservation in regard to that party.

4. In the case of Parties who have acceded to the provisions of the present General Act relating to judicial settlement or to arbitration, such reservations as they may have made shall, unless otherwise expressly stated, be deemed not to apply to the procedure of conciliation.

Article 40.

A Party whose accession has been only partial, or was made subject to

réerves pourra, à tout moment, au moyen d'une simple déclaration, soit étendre la portée de son adhésion, soit renoncer à tout ou partie de ses réserves.

Article 41.

Les différends relatifs à l'interprétation ou à l'application du présent Acte général, y compris ceux relatifs à la qualification des litiges et à la portée des réserves éventuelles, seront soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

Article 42.

Le présent Acte général, dont les textes français et anglais feront également foi, portera la date du 26 septembre 1928.

Article 43.

1. Le présent Acte général sera ouvert à l'adhésion de tout chef d'Etat ou de toute autre autorité compétente des Membres de la Société des Nations, ainsi que des Etats non membres à qui le Conseil de la Société des Nations aura, à cet effet, communiqué une copie.

2. Les instruments d'adhésion, ainsi que les déclarations additionnelles prévues à l'article 40, seront transmis au Secrétaire général de la Société des Nations, qui en notifiera la réception à tous les Membres de la Société et aux Etats non membres, visés dans l'alinéa précédent.

3. Par les soins du Secrétaire général, il sera dressé trois listes désignées par les lettres A, B, C, et correspondant respectivement aux trois modalités d'adhésion visées à l'article 38 du présent Acte, où figureront les adhésions et les déclarations additionnelles des Parties contractantes. Ces listes, tenues constamment à jour, seront publiées dans le rapport annuel adressé à l'Assemblée par le Secrétaire général.

reservations, may at any moment, by means of a simple declaration, either extend the scope of his accession or abandon all or part of his reservations.

Article 41.

Disputes relating to the interpretation or application of the present General Act, including those concerning the classification of disputes and the scope of reservations, shall be submitted to the Permanent Court of International Justice.

Article 42.

The present General Act, of which the French and English texts shall both be authentic, shall bear the date of the 26th of September, 1928.

Article 43.

1. The present General Act shall be open to accession by all the Heads of States or other competent authorities of the Members of the League of Nations and the non-Member States to which the Council of the League of Nations has communicated a copy for this purpose.

2. The instruments of accession and the additional declarations provided for by Article 40 shall be transmitted to the Secretary-General of the League of Nations, who shall notify their receipt to all the Members of the League and to the non-Member States referred to in the preceding paragraph.

3. The Secretary-General of the League of Nations shall draw up three lists, denominated respectively by the letters A, B and C, corresponding to the three forms of accession to the present Act provided for in Article 38, in which shall be shown the accessions and additional declarations of the Contracting Parties. These lists, which shall be continually kept up to date, shall be published in the annual report presented to the Assembly of the League of Nations by the Secretary-General.

Article 44.

1. Le présent Acte général entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la réception, par le Secrétaire général de la Société des Nations, de l'adhésion d'au moins deux Parties contractantes.

2. Chaque adhésion qui interviendra après l'entrée en vigueur du présent Acte, conformément à l'alinéa précédent, sortira ses effets dès le quatre-vingt-dixième jour qui suivra la date de sa réception par le Secrétaire général de la Société des Nations. Il en sera de même des déclarations additionnelles des Parties visées à l'article 40.

Article 45.

1. Le présent Acte général aura une durée de cinq ans à partir de sa mise en vigueur.

2. Il restera en vigueur pour une nouvelle période de cinq ans, et ainsi de suite, vis-à-vis des Parties contractantes qui ne l'auront pas dénoncé six mois au moins avant l'expiration du terme.

3. La dénonciation se fera par notification écrite adressée au Secrétaire général de la Société des Nations, qui en informera tous les Membres de la Société et les Etats non membres mentionnés à l'article 43.

4. La dénonciation pourra n'être que partielle ou consister en la notification de réserves nouvelles.

5. Nonobstant la dénonciation par l'une des parties contractantes impliquées dans un différend, toutes les procédures engagées au moment de l'expiration du terme de l'Acte général continueront jusqu'à leur achèvement normal.

Article 46.

Un exemplaire du présent Acte général, revêtu de la signature du président de l'Assemblée et de celle du Secrétaire général de la Société des Nations, sera déposé aux archives du Secrétariat; copie certifiée conforme du texte sera communiquée à tous les

Article 44.

1. The present General Act shall come into force on the ninetieth day following the receipt by the Secretary-General of the League of Nations of the accession of not less than two Contracting Parties.

2. Accessions received after the entry into force of the Act, in accordance with the previous paragraph, shall become effective as from the ninetieth day following the date of receipt by the Secretary-General of the League of Nations. The same rule shall apply to the additional declarations provided for by Article 40.

Article 45.

1. The present General Act shall be concluded for a period of five years, dating from its entry into force.

2. It shall remain in force for further successive periods of five years in the case of Contracting Parties which do not denounce it at least six months before the expiration of the current period.

3. Denunciation shall be effected by a written notification addressed to the Secretary-General of the League of Nations, who shall inform all the Members of the League and the non-Member States referred to in Article 43.

4. A denunciation may be partial only, or may consist in notification of reservations not previously made.

5. Notwithstanding denunciation by one of the Contracting Parties concerned in a dispute, all proceedings pending at the expiration of the current period of the General Act shall be duly completed.

Article 46.

A copy of the present General Act, signed by the President of the Assembly and by the Secretary-General of the League of Nations, shall be deposited in the archives of the Secretariat; a certified true copy shall be delivered by the Secretary-General to

Membres de la Société des Nations, ainsi qu'aux Etats non membres désignés par le Conseil de la Société des Nations.

all the Members of the League of Nations and to the non-Member States indicated by the Council of the League of Nations.

Article 47.

Le présent Acte général sera enregistré par le Secrétaire général de la Société des Nations à la date de son entrée en vigueur.

Article 47.

The present General Act shall be registered by the Secretary-General of the League of Nations on the date of its entry into force.